

Sygn. akt VIII U 1841/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu wniosku L. M.-B. z dnia 12 lipca 2018 roku przyznał emeryturę od 1 lipca 2018 roku tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono wniosek.

/decyzja k.5 plik I akta ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona 30 sierpnia 2018 roku. W uzasadnieniu wskazała, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego, że nie udowodniła 20 lat okresów składkowych, oraz podniosła, że emerytura powinna być podwyższona do kwoty najniższej emerytury.

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty tożsame jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 13/

Na rozprawie 12 marca 2019 roku wnioskodawczyni sprecyzowała stanowisko i wniosła o zaliczenie jej do stażu pracy okresu pobierania renty inwalidzkiej i renty z tytułu niezdolności do pracy. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska stron e-protokół (...):01:08-00:05:29 płyta CD k. 22/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni L. B. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Od 30 stycznia 1990 roku wnioskodawczyni była uprawniona do renty inwalidzkiej.

/ decyzja k. 34 plik II akta ZUS/

W okresie od 5 września 1977 roku do 29 stycznia 1990 roku ubezpieczona była zatrudniona w Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach kolejno: starszego asystenta, referenta, starszego referenta, referendarza.

/świadectwo pracy k. 4-6/

Ubezpieczona 12 lipca 2018 roku złożyła wniosek o emeryturę.

/ wniosek . k. 1-3 plik I akta ZUS/

Ubezpieczonej ustalono 12 lat, 2 miesiące i 22 dni okresów składkowych, okresów nieskładkowych brak.

/decyzja k. 11-12 plik V akta ZUS/

Decyzją z dnia 25 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu wniosku L. M.-B. z dnia 12 lipca 2018 roku przyznał emeryturę od 1 lipca 2018 roku tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono

wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

-kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 257704,98 zł

-średnie dalsze trwanie życia wynosi 258,40 m-cy

-wyliczona kwota emerytury wynosi 997,31 zł

Wysokość emerytury została obliczona z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$(...),98/258,40 = 997,31 \text{ zł}$

Emerytura przyznana od 11 lutego 2018 roku w kwocie 997,31 zł jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1029,80 zł. Emerytura nie podwyższa się, gdyż nie udowodniono łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 20 lat.

Do emerytury przysługuje ekwiwalent za deputat węglowy kolejowy miesięcznie od 1 lipca 2018 roku 126,75 zł.

/decyzja k. 5 plik I akta ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art.26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z art. 6 ust. 1. okresami składkowymi są następujące okresy:

1) ubezpieczenia;

2) opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej;

3) zaliczone do okresów ubezpieczenia społecznego duchownych:

a) okresy pozostawania duchownymi przed dniem 1 lipca 1989 r., pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za cały okres podlegania temu ubezpieczeniu,

b) okresy przebywania duchownych na misjach oraz okresy prowadzenia przez duchownych działalności duszpasterskiej wśród Polonii, przypadające po dniu 14 listopada 1991 r., do dnia wejścia w życie ustawy;

4) czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby;

5) działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;

6) pełnionej w Polsce służby:

a) w Policji (Milicji Obywatelskiej),

b) w Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (w organach bezpieczeństwa publicznego),

c) w Straży Granicznej,

ca) (...) Marszałkowskiej,

d) w Służbie Więziennej,

e) w Państwowej Straży Pożarnej,

f) w Służbie Celnej,

g) w Biurze Ochrony Rządu,

h) w Służbie C.-Skarbowej,

i) w Służbie Ochrony Państwa;

7) pobierania zasiłku macierzyńskiego;

8) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955 r. za działalność polityczną;

9) zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po dniu 22 lipca 1944 r. i zostały uznane za repatriantów;

10) świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.

Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 okresami nieskładkowymi są okresy

1) pobierania:

a) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy,

b) zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego,

c) świadczenia rehabilitacyjnego,

d) świadczeń wymienionych w lit. b i c po ustaniu obowiązku ubezpieczenia;

2) pobierania renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub po ustaniu obowiązku ubezpieczenia społecznego z innego tytułu;

3) niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy, na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zostało wypłacone odszkodowanie;

4) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,

b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko;

5) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy opieki pielęgnacyjnej nad inwalidą wojennym zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia;

6) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy niewykonywania pracy, w granicach do 6 lat, spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia;

7) urlopu bezpłatnego oraz przerw w zatrudnieniu w razie nieudzielenia urlopu bezpłatnego małżonkom pracowników skierowanych do pracy w przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach specjalnych za granicą, w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą;

8) nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów;

9) studiów doktoranckich i aspirantury naukowej w wymiarze określonym w decyzji o ich utworzeniu;

10) asystenckich studiów przygotowawczych;

11) dokształcania zawodowego lekarzy w klinikach akademii medycznych i oddziałach instytutów naukowych w charakterze wolontariusza - w granicach do 1 roku;

12) pobierania zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego;

13) udokumentowanej niezdolności do pracy, za które wypłacone zostały z Funduszu Pracy: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki szkoleniowe lub stypendia.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 w przypadku, gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

1) mężczyzna - osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,

2) kobieta - osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni nie kwestionuje, że ma 12 lat, 2 miesiące i 22 dni okresów składkowych. Ubezpieczona wnioskowała o doliczenie jej okresu pobierania renty inwalidzkiej i renty z tytułu niezdolności do pracy do stażu pracy.

W myśl przytoczonych przepisów na gruncie rozpoznawanej sprawy nie można zaliczyć ubezpieczonej okresu pobierania renty inwalidzkiej w zakresie jaki pozostał do 20 lat okresów składkowych. Przepis art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest katalogiem zamkniętym i enumeratywnie wylicza jakie okresy należy zaliczyć do okresów składkowych. Okres przebywania na rencie inwalidzkiej nie podlega zaliczeniu przy ustalaniu kapitału początkowego, gdyż nie stanowi ani okresu składkowego, ani nieskładkowego. Ustawa o emeryturach i rentach w żadnym miejscu nie wskazuje, aby okres ten można zakwalifikować jako składkowy lub nieskładkowy. Okresem nieskładkowym jest zaś tylko okres pobierania renty chorobowej (art. 7 pkt 2 ustawy emerytalnej), a więc świadczenia innego niż to, które przysługiwało skarżącej. Renta z tytułu niezdolności do pracy (uprzednio renta inwalidzka) nie jest bowiem pojęciem tożsamym z rentą chorobową.

Okres renty z tytułu niezdolności do pracy (wcześniej renty inwalidzkiej) nie jest okresem składkowym ani okresem nieskładkowym - art. 6 i 7 ustawy emerytalnej. Jedynie art. 7 pkt 2 tej ustawy określa jako okres nieskładkowy okres pobierania renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia. Renty tej skarżąca nie miała, gdyż przyznawano jej rentę inwalidzką. Nie pobierała więc renty chorobowej.

Renta inwalidzka nie była rentą chorobową. Już tylko z regulacji obecnej ustawy emerytalnej o okresach składkowych i nieskładkowych jasno wynika, że renta inwalidzka a później renta z tytułu niezdolności do pracy, nie była i nie jest okresem składkowym ani okresem nieskładkowym. Również na gruncie poprzednich ustaw z 1968 r. i z 1982 r. renta inwalidzka nie była takim okresem.

Renta chorobowa jest okresem nieskładkowym i w tym zakresie ma samodzielną podstawę w art. 7 pkt 2 ustawy emerytalnej. Nieuprawnione jest twierdzenie, iż ta sama regulacja obejmuje rentę inwalidzką i rentę z tytułu niezdolności do pracy (renty inwalidzkie stały się z mocy prawa rentami z tytułu niezdolności do pracy od 1 września 1997 r. na mocy art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym).

Ustawa z 1968 r. wyraźnie rozróżniała rentę inwalidzką i rentę chorobową (art. 23 i art. 29a). Świadczenia te miały odrębne podstawy i inne funkcje. Renta chorobowa przysługiwała pracownikowi, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego był nadal niezdolny do podjęcia jakiejkolwiek pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokowały odzyskanie zdolności do pracy. Renta chorobowa przysługiwała przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy. Można zatem poprzestać na stwierdzeniu, że renta chorobowa wyprzedzała jedynie regulację dotyczącą świadczenia rehabilitacyjnego i świadczeniem takim została zastąpiona. Innymi słowy od wejścia w życie ustawy z 1982 r. nie było już w systemie renty chorobowej a tylko świadczenie rehabilitacyjne. Natomiast rentę chorobową uznawano początkowo za okres równorzędny, jako że przysługiwała pracownikowi, który wyczerpał zasiłek chorobowy w czasie trwania stosunku pracy bądź po jego ustaniu. Zmiana systemowa wprowadzona ustawą z 7 października 1991 r. spowodowała, że okres pobierania renty stał się okresem nieskładkowym.

A zatem renta chorobowa przysługiwała przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy (art. 29a ust. 2 ustawy z 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin). Nawet ewentualne doliczenie 1 roku nie składałoby się na 20 lat stażu ubezpieczeniowego (wobec wykazanych 12 lat, 2 miesięcy i 22 dni).

Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 marca 2018 r.

(II UK 1/17) wskazując, że renta chorobowa nie jest równoznaczna z rentą inwalidzką (potem z tytułu niezdolności do pracy) jako okres nieskładkowy z art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

W konsekwencji Zakład Ubezpieczeń Społecznych słusznie nie podwyższył wyliczonej emerytury do kwoty najniższej emerytury wskutek niespełnienia przesłanki posiadania 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Zaskarżona decyzja odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

M.P.